

Gromada: Pteridophyta (Paprotniki)

Gatunek: *Marsilea quadrifolia* (Marsylia czterolistna)

Rodzina: *Marsileaceae* (Marsyliowate)

Pochodzenie, występowanie: naturalne stanowiska tego gatunku występują w Europie południowej (najbliższe na Słowacji).

Opis: roślina ta ma nietypowy, jak na paprocie, wygląd i sposób życia. Jest to drobna roślina, o cienkich (do 1 mm), pełzających kłęczach. Rośnie przy brzegach wód stojących.

Liście: są długoogonkowe, pływające o blaszce czterodzielnej, listki przypominają czterolistną koniczynę.

Kwiaty: paprocie nie kwitną

Owoce, nasiona: ponieważ nie kwitnie, to nie wytwarza też owoców i nasion. Paprocie wytwarzają zarodniki. U nasady ogonka liściowego wyrastają na króciutkich szypułkach tzw. sporokarpia, czyli jakby pojemniki z zarodnikami, w których znajdują się zarodniki. Marsylia zarodkuje jesienią (IX-X). Dojrzałe zarodniki odznaczają się niezwykłą trwałością i mogą dać początek nowej roślinie nawet po 30 latach.

Wymagania, zastosowanie, ciekawostki: jak trudno znaleźć czterolistną koniczynkę, wiedzą ci, którzy szukali. Marsylia jest jeszcze trudniejsza do odszukania. Wyginęła ona w Polsce w latach 50-tych ubiegłego wieku, lecz w 1973 roku odkryto ją na brzegu jeziora Goczałkowickiego. Znalezioną kępkę przeniesiono wówczas do ogrodu botanicznego w Warszawie, a następnie część roślin została posadzona w arboretum w Bolestraszcach koło Przemyśla. Rośliny dobrze się tam przyjęły i rosną do dziś. Obecnie istnieje program restytucji (czyli odtworzenia) tego gatunku na Górnym Śląsku, w którym bierze udział również nasz ogród. Marsylia najlepiej rośnie na mulistych brzegach wód stojących. Rozwija się powoli, potrzebując sporo światła. Marsylię czterolistną w oczku wodnym powinno się sadzić w strefie błotnej, najlepiej w niedużym zanurzeniu, 5 do 20 cm poniżej lustra wody, tak aby listki wystawały ponad wodę. Może jednak rosnąć nawet na głębokości 40 cm. Marsylia nie przepada za towarzystwem innych roślin; jest paprotką delikatną i może łatwo zostać przez nie zagłuszona. Rozmnaża się ją przez podział kłęcz.

